

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра французької та іспанської філологій

Затверджено
на засіданні кафедри
французької та іспанської філологій
факультету іноземних мов
Львівського національного
університету імені Івана Франка

Протокол № 9 від 26 червня 2023 р.

Завідувач кафедри Піскозуб З.Ф.

Силабус освітньої компоненти

«Референційні особливості синтагм»,
що викладається в межах освітньо-професійної програми
«Французька та друга іноземні мови і літератури»,
спеціальності 035 Філологія
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів за спеціалізацією «035.055 Романські мови та літератури
(переклад включно), перша – французька»
факультету іноземних мов

Львів 2023

Назва освітньої компоненти	«Референційні особливості синтагм»
Адреса викладання освітньої компоненти	Львівський національний університет імені Івана Франка 79000, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена освітня компонента	Факультет іноземних мов, Кафедра французької та іспанської філологій
Галузь знань, шифр та назва спеціальності (спеціалізації)	03 Гуманітарні науки 035 Філологія 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька
Викладачі освітньої компоненти	Чапля Ольга Степанівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри французької та іспанської філологій.
Контактна інформація викладачів	olhachaplya@lnu.edu.ua Чапля Ольга Степанівна - Факультет іноземних мов (lnu.edu.ua) ORCID https://orcid.org/0000-0001-6213-3392 GOOGLSCHOLAR https://scholar.google.com.ua/citations?user=pvz9oQcAAAAJ&hl=uk
Консультації з питань навчання відбуваються	Щосереди, 16.40-17.40. Можливі консультації в інший час (за взаємною згодою студента та викладача) та консультації онлайн на різних платформах.
Сторінка освітньої компоненти	035 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька: французька та друга іноземні мови і літератури - Факультет іноземних мов (lnu.edu.ua)
Інформація про освітню компоненту	Освітня компонента «Референційні особливості синтагм» є вибірковою освітньою компонентою, яка розширює знання студента про валентність сполучуваних лексем на рівні синтагми, фразеологізму, речення; формує поняття про семантичну та контекстуальну референтність у французькій мові. Освітній процес спрямований на те, що здобувачі формують теоретичні знання про референтність сполучуваних лексем на парадигматичному і синтагматичному рівнях. Освітній процес спрямований на розуміння значення референтності та референції на семантичному, лексичному, синтаксичному рівнях передбачають узагальнені знання

	<p>накопичені студентами під час навчання, що в свою чергу уможливило аналіз компонентів різних за типами синтагм, а саме принципи сполучуваності різних частин мови у синтагматичні пари, їхню референтність у процесі мовлення як на мовленнєвому рівні, так і на рівні контексту. Розуміння цього явища охоплює різні аспекти, які можуть бути предметом дослідження багатьох лінгвістичних напрямів, оскільки передбачають вивчення семасіологічних, ономасіологічних, етимологічних та фразеологічних особливостей лексичного складу мови. Сучасна лексикологія головним чином вивчає структуру лексем, їхнє значення та сполучуваність з різними частинами мови. Також актуальними є студії про функціонування лексем у синтагмі та про етимологію лексики. Освітня компонента «Референційні особливості синтагм» є невід’ємною, вибірковою дисципліною у підготовці філологів, викладання основ якої передбачає ця вибіркова дисципліна.</p>
<p>Коротка анотація освітньої компоненти</p>	<p>Освітня компонента «Референційні особливості синтагм» є вибірковою освітньою компонентою зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.05 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька, для освітньо-професійної програми Французька та друга іноземні мови та літератури, яка викладається в I семестрі в обсязі <u>3,5</u> кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p>
<p>Мета та цілі освітньої компоненти</p>	<p>Метою освітньої компоненти «Референційні особливості синтагм» є систематизація знань, отриманих студентами на теоретичних та практичних курсах, що дозволяє повному розглянути референтність та валентність базових одиниць синтагми на парадигматичному та синтагматичному рівнях, глибше розкрити семантику лексичних одиниць, окреслити їхню функціональність. Перспективним є лексико-семантичний аспект дослідження одиниць поля та дослідження шляхів наповнення периферії поля за рахунок метафоричних парадигм, що суттєво впливають на розширення периферії поля. Науково-дослідна робота студентів полягає в аналізі стрижневих компонентів синтагми та в аналізі похідних від синтагми. Уміти виявляти на лексико-семантичному та синтаксичному рівнях якісно та кількісно рефероване поняття, якого набувають синтагматично і понятійно об’єднані лексичні одиниці. Уміти визначати типи сполучуваності лексем на семантико-синтаксичному рівні, а також нарощувати синтагми, доповнюючи стрижневі компоненти додатковими.</p> <p>а) проводити компаративний аналіз лексем (однієї з одною) на синтаксичному та синтагматичному рівнях.</p> <p>б) закріпити вищезазначені теоретико-граматичні поняття.</p> <p>в) застосовувати вміння та навички на практиці: для підготовки текстів-доповідей, наукових статей тощо.</p>
<p>Література для вивчення освітньої компоненти</p>	<p style="text-align: center;">Методичне забезпечення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Резюме лекцій. 2. Опорні конспекти лекцій. 3. Чапля О.С. Методичні вказівки зі спецкурсу: L’image référentielle des groupes nominaux. Для студентів напрямку підготовки 6.0203303. Мова ті література (французька). Львів: Малий видавничий центр факультету іноземних мов. 2012. – 28 с. 4. Чапля О.С. Дієслівна синтагма на позначення кількості у французьких фразеологізмах. Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького Державного педагогічного університету ім. Івана Франка. Вип.33. Т.2. 2020. - с. 194-197 5. Чапля О.С. Адвербіальні синтагми у предикативній функції у французьких фразеологізмах. Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького Державного педагогічного університету ім. Івана Франка. Вип.33. Т.2. 2021. С. 194 6. Чапля О.С. Проектування синтагматичної валентності квантитативних прислівників у функції підмета у фразеологізмах. Закарпатські філологічні студії. Вип.22, Т.1. Розділ 7. 2022. -с. 381-385.

	<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кочерган, М. П. Загальне мовознавство : Підруч. для студ. філол. спец. ВНЗ. – 2.вид., випр. і доп. – К.: Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с. 2. Popovych M.M. Cours théorique de la grammaire française. Morphologie. -Tchernivtsi: Bukrek. 2010. -298 p. 3. Arigne, V. (2017). La catégorisation nominale : autour de la quantité. <i>Études anglaises</i>, 70, 354-369. https://doi.org/10.3917/etan.703.0354 https://www.cairn.info/revue-etudes-anglaises-2017-3-page-354.htm 4. Arigne, V. (2022). La quantification nominale. <i>Corela</i>, 37, 1-38. https://doi.org/10.4000/corela.15238 http://journals.openedition.org/corela/15238 5. Fournier N. Grammaire de français Classique. – P.: BELIN. 2002. -447 p. 6.. Petiot G. Grammaire et linguistique. – P.: Armand Colin. 2000. -176 p <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Чапля О.С. Структурно-семантичні підтипи кількісної синтагми N₁ + de + N₂ та їхні функції в сучасній французькій мові. Матеріали Міжнародної науково-методичної конференції «Класична філологія у контексті сучасності». – Чернівці: Чернівецький національний університет – с. 65-70. Чернівці 2011. 2. Чапля О.С. Кількісні лексичні парадигми синтагми N₁ + de + N₂ і (на матеріалі французької мови). Слов'янський збірник.(Збірник наукових праць). Проблеми когнітивної лінгвістики. Мовна та концептуальна картина світу. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова. –К.: Видавничий дім Дмитра Багатого. 2012. – Вип.17. – с.235-241. Одеса 2011. 3. Larousse. Dictionnaire général pour la maîtrise de la langue française, la culture classique et contemporaine. – P. : Larousse, 1993. <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v50/part_1/35.pdf 2. https://lingua.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/Tezy-zvitnoi-naukovoi-konferentsii-za-2021-rik.pdf#page=293 3. http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/index.php/22-1-2022
<p>Обсяг освітньої компоненти та її тривалість</p>	<p>3, 5 кредитів ЄКТС: Один семестр 105 годин З них: 32 години аудиторних занять (16 годин лекцій, 16 годин практичних занять) та 73 годин самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення навчання здобувач вищої освіти буде:</p> <p>знати: інтенціональні наміри суб'єктів мовлення на парадигматичному і синтагматичному рівнях; комунікативно-прагматичну спрямованість кількісних висловлювань, що прямо співвідноситься з процесом референції Знати, що на прагматичному рівні здійснюється референція-вказування на об'єкт, а на синтагматичному рівні відбувається структурування досліджуваної лексики.</p> <p>вміти: Застосовувати на практиці основні синтагматичні правила. Оперувати значенням валентності лексем як основним чинником сполучуваності лексем у синтагми Визначати та характеризувати, виокремлювати, аналізувати наукові об'єкти досліджень через вищезазначені теоретико-граматичні поняття з метою грамотної побудови вільних</p>

	<p>розгорнутих висловлювань. Уміти визначати типи сполучуваності лексем на семантико-синтаксичному рівні, а також нарощувати синтагми, доповнюючи стрижневі компоненти додатковими.</p> <p>а) проводити компаративний аналіз лексем (однієї з одною) на синтаксичному та синтагматичному рівнях.</p> <p>б) закріпити вищезазначені теоретико-граматичні поняття.</p> <p>в) застосовувати вміння та навички на практиці: для підготовки текстів-доповідей, наукових статей тощо.</p> <p>Освітня компонента передбачає формування у здобувача вищої освіти наступних загальних та фахових компетентностей, визначених освітньою програмою:</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення.</p> <p>ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>Після вивчення цієї <u>вибіркової</u> навчальної дисципліни здобувач набуває таких фахових компетентностей:</p> <p>ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.</p> <p>ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.</p> <p>У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен досягти наступних програмних результатів навчання визначених освітньою програмою:</p> <p>ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення</p> <p>ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.</p> <p>ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.</p>
Ключові слова	Референція, референт, референтність, парадигматичний і синтагматичний рівень, синтагма, валентність.
Формат та форма навчання	Змішаний Денна форма
	Проведення практичних робіт та консультацій для кращого розуміння навчального матеріалу
Теми	Подані у СХЕМІ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (Додаток 1)
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці I семестру. Усний.
Пререквізити	Для вивчення освітньої компоненти здобувачам необхідно володіти знаннями з французької мови на рівні B2-C1, що відповідають Загальноєвропейським Рекомендаціям з мовної освіти, володіти знаннями щодо референційного аналізу одиниць на позначення

	кількості, який ґрунтується на прагматико-комунікативних особливостях лексем. Вивчення квантифікаційної лексики дозволяє по-новому розглянути поняття номінації кількості, глибше розкрити польову природу лексем, які його формують на парадигматичному і синтагматичному рівнях.																										
Навчальні методи та техніки, які будуть використуватися під час викладання	Інтерактивні методи: кооперативне навчання (робота в групах, парах), колективно-групове навчання (мозковий штурм). Діалогічні методи: презентації, письмове опитування у вигляді тестів, усне опитування. Практичні методи: виконання індивідуальних практичних завдань, написання письмових робіт різного жанру.																										
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни: роздатковий матеріал, комп'ютер, проектор.																										
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>1. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Протягом семестру студенти можуть отримати 100 балів за виконання завдань на практичні заняття з відповідних тем, а саме:</p> <p>2. Розподіл балів, які отримують студенти</p> <table border="1" data-bbox="258 878 1513 1115"> <thead> <tr> <th colspan="8">Поточне тестування та самостійна робота</th> <th>Підсумковий бал за залік Сума</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Тема 1</td> <td>Тема 2</td> <td>Тема 3</td> <td>Тема 4</td> <td>Тема 5</td> <td>Тема 6</td> <td>Тема 7</td> <td>Тема 8</td> <td rowspan="2">100 б.</td> </tr> <tr> <td>12,5</td> <td>12,5</td> <td>12,5</td> <td>12,5</td> <td>12,5</td> <td>12,5</td> <td>12,5</td> <td>12,5</td> </tr> </tbody> </table> <p>3. - практичні заняття 50% семестрової оцінки, тобто 50 балів 4. - опитування на заліку 50% семестрової оцінки, тобто 50 балів Підсумкова максимальна кількість балів: 100 балів</p> <p>5. Письмові роботи: очікується, що студенти виконають завдання з практичних робіт у письмовій формі.</p> <p>6. Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть втіленням їхнього оригінального задуму чи міркувань. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання у роботу інших студентів становлять, але не вичерпують список прикладів можливої академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату чи обману.</p> <p>7. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують усі практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>8. Література: уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання інших джерел, яких немає у списку рекомендованих.</p> <p>9. Політика виставлення балів: Враховуються бали набрані при поточному, самостійній роботі та бали підсумкового оцінювання. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність протягом практичних занять. Недопустимими є пропуски та запізнення на заняття, користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням, списування та плагіат, невчасне виконання поставленого</p>	Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий бал за залік Сума	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	100 б.	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5
Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий бал за залік Сума																			
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	100 б.																			
12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5																				

	завдання і т.ін. 10.Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до заліку чи іспиту	Оцінку за залік виставляють за підсумками роботи у семестрі, тобто виконання всіх видів завдань, передбачених на практичні заняття у програмі цієї навчальної дисципліни
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу..

Додаток 1

Схема освітньої компоненти I семестр

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література Ресурси в інтернеті	Завдання	Термін виконання
СЕМЕСТР 1 Тиж.1	Тема 1: Les paradigmes syntagmatiques.	Лекція	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія	Тиж. 1
	Тема 2: Image référentielle des groupes nominaux. Description générale du cours. Le concept du nombre comme une des catégories philosophiques fondamentales. L'étude des travaux et des chercheurs éminents des différents écoles et branches scientifiques				
Тиж.2	Qu'est- ce que c'est que la référence, le signifiant, le signifié?	Практичне заняття		Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді / презентації	Тиж. 2

Тиж.3	Тема 2: La valence des quantificateurs dans les groupes. Le syntagme N ₁ + de + N ₂ Le procès de quantification qui suppose “mesurage des indices quantitatifs et qualificatifs”	Лекція	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія	Тиж. 3
Тиж.4	Qu'est- ce que c'est que la référence, le signifiant, le signifié?	Практичне заняття		Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді / презентації	Тиж. 4
Тиж.5	Тема 3: Choix des critères de la notion philosophique de la quantité.	Лекція	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія	Тиж. 5
Тиж. 6	Тема 3: Le syntagme dans le discours comme une structure qui assume une fonction nominative de la quantité			Конспектування, діалог з викладачем, дискусія. Письмове опитування у формі тестів.	
	Тема 3: Définir la fonction de la préposition -de- dans le syntagme.	Практичне заняття		Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді	Тиж. 6
Тиж.7	Тема 4: Choix des critères l'approximation lexicale des nombres.	Лекція	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія	Тиж. 7
Тиж.8	Тема 4: La corrélation de la notion lexicale et grammaticale dans la catégorie du nombre au niveau sémantique.	Практичне заняття		Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді / презентації	Тиж. 8
Тиж.9	Тема 5: L'approximation lexicale des substantifs	Лекція	Див. пункт «Література для вивчення	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія	Тиж. 9

Тиж.10	Тема 5: Le syntagme quantitatif comme la base qui réside des éléments expressifs, émotifs, extralinguistique		дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія	Тиж. 10
	Тема 5: Les sous-types du syntagme $N_1 + de + N_2$: <i>Determ.</i> + $N_1 + de + N_2$; <i>Adj.</i> + $N_1 + de + N_2$; <i>Adv.</i> + $N_1 + de + N_2$; <i>Num</i> + $N_1 + de + N_2$; <i>N,</i> + $de + Adj.$ + N_2 ; $N_1 + de + Determ.$ + N_2 ; $N,$ + $de + Num.$ + N_2 .	Практичне заняття	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді / презентації. Письмове опитування у формі тестів	
Тиж.11	Тема 6: La notion de la quantité lexicale. Тема 6: Qu'est-ce que c'est que le champ lexico-sémantique de la quantité?	Лекція	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія	Тиж. 11

<i>Тиж.12</i>	Тема 6: La classification des quantificateurs au niveau paradigmaticque.	Практичне заняття		Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді / презентації Письмове опитування у формі тестів.	<i>Тиж. 12</i>
<i>Тиж.13</i>	Тема 7: La référence syntagmaticque de quantité.	Лекція	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія	<i>Тиж. 13</i>
<i>Тиж. 14</i>	Тема 7: Les composants du champ lexico-sémantique de la quantité.	Практичне заняття		Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді / презентації	<i>Тиж. 14</i>
<i>Тиж.15</i>	Тема 8: La référence contextuelle de quantité.	Лекція	Див. пункт «Література для вивчення дисципліни»	Конспектування, діалог з викладачем, дискусія	<i>Тиж. 15</i>
<i>Тиж.16</i>	Тема 8: La classification du lexique au niveau paradigmaticque et syntagmaticque. Тема 8: La valence métaphorique. Підбиття підсумків семестру	Практичне заняття		Конспектування, діалог з викладачем, дискусія Відповіді на запитання до практичної роботи у формі індивідуальної доповіді / презентації Виставлення залікових оцінок. Письмове опитування у формі тестів.	

Самостійна робота

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою освітнього процесу освітньої копоненти «Референційні особливості синтагм». Зміст самостійної роботи визначається робочою навчальною програмою, навчально-методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Когнітивні особливості лексики на позначення кількості.	4
2.	Логіко-філософський підхід у вивченні лексики на позначення кількості	4
3.	Етимологічні особливості кількісної лексики.	6
4.	Лексичні поля.	4
5.	Семантико-морфологічний аналіз французьких нумеративів.	4
6.	Семантико-понятійний аналіз слів квантифікаторів.	4
7.	Кількісні і якісні модифікатори.	4
8.	Семантичний кістяк іменникового словосполучення.	4
9.	Підтипи кількісної синтагми $N_1 + de + N_2$: $Déter + N_1 + de + N_2$; $Adj. + N_1 + de + N_2$; $Adv. + N_1 + de + N_2$; $Num + N_1 + de + N_2$.	9
10.	Квантифікатори, семантика яких вказує на частину цілого.	4
11.	Квантифікатори, семантика яких вказує на групування елементів.	4
12.	Квантифікатори, семантика яких вказує на малу/велику кількість.	4
13.	Метафоризація кількості лексичними засобами.	4
14	Дискретність денотативної основи кількісних синтагматичних груп.	4
15.	Референційно-прагматичний аналіз квантифікаційних словосполучень.	4
16.	Контекстуальна референтність.	6

